

hmeljar

»HMEZAD«

**GLASILO HMELJARSKE
ZADRUGE z.o.j. v ŽALCU**

ŽALEC, FEBRUARJA 1946
Leto I. Štev. 2

Delovanje Hmeljarske zadruga v mesecu januarju 1946

Prevzem hmelja letnikov 1944 in 1945 je bil zaključen 8. januarja 1946. Hmelja letnika 1945 je bilo pripeljanega in prevzetega okoli 3000 q, od tega okoli 17% Ia, 60% IIa, 18% IIIa in 5% IVa. Po številkah in procentih posameznih vrst sodeč, kaže da nismo tako slabo odrezali, kot smo prvotno sodili. Če pa upoštevamo, da se je za letnik 1945 prevzemal za 1.5 vrste slabši hmelj napram letniku 1944, potem šele vidimo kakšno ogromno škodo je utrpelo naše hmeljarstvo radi suše. Višek pridelka so dali obrobni kraji in mokrotne lege, tako da znaša sedaj povprečni hektarski pridelek približno 470 kg, mesto prvotno predvidenih 400 kg.

Letošnja množina pridelka nam ponovno kaže, da rabi naš »savinjski golding« velike množine vlage.

Zadruga je prejela obvestilo, da je prva pošiljka hmelja v redu prispela v Ameriko.

Centropromet še vedno ni odpoklical 2.100 q

hmelja letnika 1944, ki leži pripravljen za odpremo v skladišču. Zahtevali smo, da se hmelj takoj prevzame in plača.

Glede prodaje hmelja letnika 1945, glej poročilo o razgovorih v Beogradu.

Da se prične z načrtnim delom v selekciji hmelja, je upravni in nadzorni odbor sklenil, da se vodstvo selekcije poveri tov. Janku Kač-u. Selekcija se bode vršila po treh glavnih smernicah:

1. Masovna selekcija,
2. gojenje iz posmezne matične rastline,
3. s križanjem.

O podrobnem delu izide poseben članek.

Zaprosili smo, da se nam dodeli celotno Janičevo posestvo v Žalcu za selekcijsko postajo, ker nam je samo na ta način mogoče izvesti celoten načrt, ki je ogromne važnosti za rešitev in procvit našega hmeljarstva.

Martin Jošt.

Razgovori v Beogradu zaradi prodaje hmelja letnika 1945

Da se ugotovi možnost prodaje hmelja letnika 1945, po nedavno v »Slovenskem poročevalcu« objavljenih cenah, in sicer:

Ia din 172.50 IIa din 155.25 IIIa din 138.—

smo se mudili v Beogradu tov. Aubrecht, Martelanc in podpisani. Rezultati razgovorov so naslednji:

1. Pri trgovskem zastopništvu poslaništva SSSR smo razpravljali glede odkupa našega hmelja po navedenih cenah. Ugotovili smo, da je SSSR sicer pripravljena prevzeti ves hmelj, toda samo po ustreznih svetovnih cenah.

2. Pri Centroprometu smo zahtevali plačilo ostanke hmelja za letnik 1944, v iznosu din 9,700.000.— in nam bo ta znesek v kakšnih 14 dneh nakazan. Dalje smo razpravljali o možnosti prodaje hmelja letnika 1945, po zgoraj navedenih cenah. Izjavljeno nam je bilo, da po teh cenah ni mogoče prodati vsega pridelka hmelja. Eventuelno bi se dalo po navedenih cenah kompenzirati eden do dva vagona hmelja, toda verjetnost te kompenzacije je zelo dvomljiva in nesigurna. Predlog Centroprometa je bil, da se določijo za hmelj takšne cene, ki so dosegljive na svetovnih tržiščih.

3. Pri Upravi spoljne trgovine je bil navzoč poleg nas še tov. minister Leskošek. Razpravljali smo o možnosti vnovčenja hmelja letnika 1945. Po poročilu Uprave je nemogoče po navedenih cenah prodati hmelj v inozemstvo, kar je razvidno iz brzojavk, ki jih je prejela Uprava spoljne trgovine in naša zadruga. Zaenkrat je najvišja dosegljiva cena din 120.— za kg, naloženo na ladjo v Trstu. Na to ceno kaže takoj pristati z ozirom na to, ker je po uradnih in naših podatkih ugotovljeno, da je v ČSR odkupna cena za hmelj din 70.— do 80.— za kg pri producentu, kar je v skladu s ceno na svetovnem trgu. Ker obstoja nevarnost, da naš hmelj ne bode prodan, ali vsaj ne po isti ceni kot se nam nudi sedaj, posebno še, če zamudimo pomladanski prodajni čas, ki traja približno do srede marca. Na podlagi navedenih dejstev smo bili postavljeni pred odločitev, ali naj vnovčimo hmelj takoj po cenah, dosegljivih na svetovnem tržišču, ali pa čakamo, kako se bode položaj dalje razvijal. S čakanjem bi prevzeli nase nevarnost, da ne pridemo pravočasno do denarja, drugič pa se zaradi dolgega ležanja poslabša kvaliteta hmelja in s tem tudi cena, posebno, ker so v USA uvozne cene za vsak letnik uradno določene.

Upoštevati moramo tudi, da nas loči do novega pridelka hmelja komaj še šest mesecev.

Da pride naš hmeljar čimpreje do denarja in bo s tem mogel vsaj delno obnoviti hmeljišča in da mu ne nastane še večja škoda, kakor jo je že itak utrpel vsled suše, smo se odločili, da pristanemo na cene, ki so sedaj dosegljive, to je 120 din za kg fob Trst, pod pogojem, da se hmelj čimpreje vnovči. Uprava spoljne trgovine nam je nato obljubila, da bo izdelala v nekaj dneh prodajni kontingent za USA v višini 1000 do 1500 q.

Ugotovili smo, da se je naša ljudska oblast na vso moč trudila, da na podlagi visokih pridelovalnih stroškov doseže primerne prodajne cene na svetovnem tržišču, kar pa ji iz gori navedenih razlogov žal ni uspelo. Če hočemo spraviti hmelj v denar, smo pač primorani prilagoditi se cenam svetovnega trga. Naš hmelj je izljučno izvozno blago in mu je nemogoče cene uradno diktirati, čeprav je hotela naša ljudska oblast tako hmeljarju kriti v celoti pridelovalne stroške.

Če bo možno prodati Ia in IIa pa ceni 120 din za kg fob Trst, bo prejel hmeljar po odbitku vseh stroškov približno naslednje cene:

za 1 kg Ia din 115.— za 1 kg IIIa din 100.—
za 1 kg IIa din 108.— za 1 kg IVa din 85.—

Martin Jošt.

Za večji in boljši pridelek

Tudi hmelj je utrpel zelo občutne žrtve v težki domovinski vojni. Nad tri četrtine nasadov je pogoltnil nenasitni nemški življenjski prostor, še prestala zapuščina pa je bedna in izhirana. Prva naša skrb naj bo, kako bomo pomagali temu revežu spet na noge. Vsi namreč dobro vemo, da smo tudi mi trdni, kadar je hmelj na trdnih nogah. Pod geslom: večji hektarski donos pri izboljšani kakovosti! — bomo usmerili naša prizadevanja v bodočnosti.

Tri so pota, ki vodijo k uspehu: izločitev vseh slabih rastlin, odbiranje in razmnoževanje najboljših ter poplemenitev teh s primernimi stvariteljskimi posegi. Ker je uspeh tega važnega dela v veliki meri odvisen od razsežnosti torišča in števila sodelujočih, to se pravi, čim več hmeljišč in hmeljarjev bo družno in tvorno zagrabilo za delo, tem hitrejši, vidnejši in popolnejši bo uspeh. Hočem najprej na kratko opisati vsa tri pota.

Izločitev slabih rastlin.

Kakor bi rad, vendar nikakor ne morem pohvaliti velike večine tovarišev hmeljarjev, da bi bili doslej polagali kakšno posebno skrb in važnost pri izbiri sadik za nove nasade. Če pogledamo nazaj v petdesetletno zgodovino našega hmeljarstva, vidimo, da je površina hmeljišč stalno nihala. Kadar so bile dobre cene, smo ga vsi vrat na nos brez pameti sadili, ko pa je nastopila zaradi nadpridelka kriza, smo ga pa spet na debelo izoravali. Posledica tega valovanja je bila, da smo jemali kar na splošno iz preostalih zelo skrčenih nasadov pač vse, kar je še količkaj imelo sadike. Malopriden sadež še ni dal

nikoli dobre rastline, ta pa ne dobrega in zdravega pridelka. Pri živini in drugih setvah, veste tovariši, prav dobro, da je treba gledati na pleme in seme in se tudi ravnati po tem. Pri hmelju, ki je vaša hrbtnica, pa ste bili doslej silno lahkomišelní in ni treba kar nič zavijati oči, češ, kje so drogi z mernikom kobul, da se rastlina nič več ne meče čez vrhove hmeljev itd. Sami ste krivi, da je naš golding tako naglo degeneriral. So mnoga hmeljišča, kjer najdeš živo zgodovino truda in napora naših prednikov, katera vrsta hmelja bi dala boljši in večji pridelek. Tako najdemo v naših hmeljnikih češke zgodnje sorte in dubskega »zelenjaka«, virtemberskega poznega, špaltskega in celo belgijskega aloščana. Te slabe sorte ne le zmanjšujejo hektarski donos in so leglo peronospor, temveč kvarijo v vzorcih kvaliteto goldinga, saj vemo, kako rada pride kupcu pod roko vprav ta kobula, pa čeprav je med tisoči ena sama. Krajevni odbori bodo imeli letos pred obiranjem hvaležno nalogo, da pregledajo vse nasade svojega okoliša, tako stare, kakor tudi prvoletne, skrbijo za to, da jih lastniki brezpogojno izkopljejo. Ker itak sadijo navadno dve sadiki v eno jamo, bomo pri novih nasadih brez težave izpolnili morebitne vrzeli, v starih pa je vsako posajenje odveč, ker mlado rastlino stare zatopijo.

Ta splošna čistka je prva zapoved za naše hmeljarje v letošnjem letu, ker bomo tako preprečili, da se malopridne rastline še nadalje širijo. Tako bomo zboljšali kakovost pridelka in vzeli peronospori najvažnejša gnezdišča.

Odbira in razmnoževanje najboljših rastlin.

Ta druga pot k izboljšanju sorte je že težavnejša in zamudnejša, saj traja več let. Hvalo moramo vedeti tistim zares naprednim, a žal zelo redkim posameznikom, ki so stalno izbirali najboljše rastline, jih opazovali med rastjo in od njih jemali sadike za nove nasade. Ti so s svojim plodnim delom preprečili, da ni golding še bolj degeneriral. Od teh so namreč jemali sosedje sadeže za pomladitev nasadov in je tako prišlo počasi v hmeljnike nekaj boljše krvi. Ti še redki nasadi nam bodo nudili v glavnem izhodiščni material za prvo selekcijo. Seveda bo pa treba večkrat pregledati tudi ostale nasade in bo plemenita tekma naših tovarišev, da bodo sodelovali pri stikanju za takšnimi nosilci bodočega hmeljskega rodu, ki ga bomo morda našli v kakšnem zakotnem hmeljniku in ga zaznamovali, da ga bo moglo strokovnjaško oko opazovati več let v njegovih lastnostih, če so stalne in s temi opazovanji primerjati tudi potomce iz sadik, ki smo jih vzeli od te matične rastline. Zares ni to delo nezamudno in se pogosto pokaže, da lastnosti matične rastline niso dedne, vendar pa vzgojimo na ta način v nekaj letih krepkejšo, torej odpornejšo in bolje rodečo sorto. O samem postopku pri izvedbi selekcije pa se bomo pomenili med hmeljniki.

Stvarjanje novih sort s poplemenitjem.

Ta zadnja pot je najtežja in najzamudnejša, toda nudi v svojih uspehih obilno povrnitev vložnega

truda. Kakor namreč preprečujemo z odbiro ali selekcijo degeneracijo sorte in jo skušamo tako ohraniti na njenem višku, dosežemo s stvariteljskimi posegi dvig teh dobrih lastnosti v novi, donosnejši, kakovostno boljši in trpežnejši sorti. Če bi hoteli uvesti žičnice, bi bila prva zahteva podaljšanje dobe rodovitnosti, ker le tako se bi rentirala postavitev drage žičnice.

Te nove sorte se dajo vzgojiti s križanjem v sorti sami, ali pa med sortami. Križ pa je, ker večina hmeljskih kulturnih sort nima para za oploditev. Večina drugih rastlin ima namreč v istem cvetu prašnike in pestič, ali kakor pravijo moški in ženski cvet. Pri hmelju pa sta, kakor pri nekaterih drugih rastlinah, ta cveta ne le popolnoma ločena, temveč so cele rastline, ali moške ali pa ženske. Mi gojimo pri nas le rastline z ženskimi cveti, ki so storžki. Mi jim pa pravimo napačno že iz navade kobule. Pri divjem hmelju opažamo pa rastline, ki imajo namestu kobul lataste metlice, ki se pri dotiku močno prašijo. To so prašne ali moške hmeljske rastline. V Angliji gojijo po nasadih tudi nekaj moških rastlin. Pri nas smo preganjali divji hmelj, ker je oplodil kulturnega in mu napravil seme, ki so se ga kupci hudo ogibali. Sedaj nam manjka za umetno križanje dobrega očeta, ker tudi v rastlinstvu je od dobrega očeta pretežno odvisna kakovost potomcev. Videl sem pa pred to vojno v nekem nasadu že odcvitajoč goldingov moški cvet in so mi na poziv hmeljarji javili iz več krajev, da so naleteli na takšne izprevržke, ki jih pa zaradi nedostatka sredstev in časa (večmesečnega dopusta) tedaj nisem mogel izkoristiti. Že sedaj naprošam tovariše hmeljarje, naj letos pazijo na takšne pojave in jih sporočajo »Hmeljarju«, da izkoristimo to redko priliko.

So pa še drugi posegi v dedne zasnove rastlin, ki jih ne morem poljudno na omejenem prostoru obširno razkladati in tudi niso uporabljive za širšo prakso, temveč so izvedljive le v rokah večjih strokovnjakov, katerih sodelovanje nam je pri tem stvariteljskem delu zagotovljeno, da preskrbimo našim hmeljarjem zboljšanje sorte hmelja. **Janko Kač**

Prof. Franc Četina:

Rodovitnost hmeljišča

Na naplavinah Savinje in njenih pritokov raste »savinjski golding«, ki prav nič ne zaostaja za svetovno znanim češkim hmeljem. V Savinjski dolini pa ne uspeva povsod hmelj iste kvalitete, celo na dveh njivah hmeljar ne pridelava prvovrstnega hmelja. Kakovost in pridelek se menjata od leta do leta. Kaj je temu vzrok? Obe njivi namreč zaradi različnih fizioloških lastnosti zemlje nista enako rodovitni. Hmeljišče je tedaj rodovito, če da obilen in dober pridelek. Tega pa zemlja ne da vselej, čeprav jo hmeljar pridno in natančno obdela.

Hmeljišče je torej po svoji sestavi rodovito ali ne. Če bogato rodi, ne more biti zemlja v hmeljišču mrtva snov, četudi jo sestavljajo navidezno samo mrtve rudninske snovi. V svojem bistvu je zemlja nekaj živega: v njej mrgoli raznih organizmov, od

najmanjših bakterij do človeka, z njegovo motiko, plugom, kultivatorjem in traktorjem. V enem gramu — ščepcu zemlje — se nahaja od 10 do 100 milijonov bakterij in gliv; z globino pa njihovo število silno pada in globlje od enega metra jih je že prav malo. Krsti, mravlje, glive, pajki, gliste in celo nekateri polži, vse raje po zemlji, jo mestoma požira in jo pogosto propušča skozi svoje telo ter jo presnavlja. Travnne korenine, jesensko listje, odmrla stebela — vse to se spreminja v zemljo.

Zemlja živi svojevrstno življenje; v njej se neživa priroda kemično presnavlja in tako prepleta z življenjem organizmov, da je nemogoče ločiti eno od drugega. Prav ta živa zemlja, povezana med seboj z rudninskimi in organskimi snovmi ter drobnimi bakterijami, je rodovitna. Z drugo besedo se imenuje humus. Humus je glavna hrana vsem rastlinam, seveda tudi hmelju, ki jo s svojimi koreninami z lahkoto vsrkava.

Hmeljska rastlina potrebuje za svojo prehrano še vodo. Z vodo srka rastlina v spojinah dušik, kalij, fosforno kislino, apno in druge rudninske snovi, s katerimi gradi svoj rastlinski organizem. Kolikor bolj so te kemične sestavine v zemlji dostopne rastlinskim koreninam, da jih lažje vsrkajo, toliko bolj je zemlja rodovitna. Če hmelju manjka le ena teh sestavin, že zaostaja v svoji rasti in se ne more več normalno razvijati. Vsi ti raznovrstni činitelji povečavajo rodovitnost.

Za rast hmelja važni činitelji ne nastopajo samo v zemlji, ampak tudi izven nje. Med temi je najpomembnejši zrak, o katerem tukaj ne bomo podrobno govorili, ker vsi vemo, da se nahaja povsod in brez njega rastline ne morejo uspevati.

Rodovitnost povečajo zlasti padavine, ki se zbirajo v zemlji v teku leta, kot talna voda. Ta se polagoma dviga iz večje globine proti koreninam. Dežja in snega pade v Savinjski dolini včasih več, drugič manj, zato ni ta za rodovitnost važni činitelj vedno zanesljiv. Če bi imeli vsako leto dovolj dežja, bi tudi imeli stalno dobre hmeljske letine, zlasti velja to za naš savinjski golding, ki potrebuje mnogo vlage, ker ima slabše koreninje od poznega.

Na ugoden razvoj hmeljske rastline v veliki meri vplivata toplota in svetloba, ki jo pošilja zemlji sonce ter posredno povzroča padavine. Svetloba, toplota in padavine tvorijo podnebje, ki sicer blagodejno vpliva na hmelj, kateri raste v tem ali onem hmeljišču, še bolj pa na drobne bakterije v zemlji, ker jim nudi potrebno toploto za življenje.

V rodoviti zemlji imamó torej vse polno življenjskih pojavov. Kjer pa je življenje, tam se često pojavljajo tudi motnje. Motnje nastajajo le tedaj, če bakterije nimajo zadostne hrane na razpolago. Njihova hrana je humus. Ako nimajo bakterije dovolj humusa za hrano, ne morejo živeti in se ne razmnoževati. Zaradi pomanjkanja hrane preneha njihovo delovanje in poginejo, čeprav je v zemlji dovolj rudninskih snovi, vode in toplote. Z manjšanjem števila bakterij pada tudi rodovitnost zemlje in s tem tudi pridelek.

V zemlji se pojavijo še druge motnje. Če je v zemlji premalo apna, postane zemlja kislá, bakterije in glive v njej zopet ne morejo živeti. Take motnje v rodovitnosti zemljišča so danes moderna bolezen, ki jo povzročamo z umetnim gnojenjem.

Umetna gnojila sicer povišajo pridelek, pa na drugi strani zmanjšajo rodovitnost, ker napravijo zemljo kisló; kislá zemlja zopet škoduje bakterijam in zemljišče zaradi tega slabo rodi, če ga ne razkисamo z apnom. Zato se hmeljarjem vedno priporoča apnenje hmeljišč. Z apnenjem zboljšamo zemljo in oživimo delovanje bakterij.

Vsakoletno gnojenje v resnici zviša pridelek. Hmeljar ve, da se samo z gnojenjem z umetnimi gnojili polagoma izčrpa zemlja. Dolgoletni poizkusi gnojenja z umetnimi gnojili so pokazali, da ostane zemlja rodovitna le kakih trideset let, nikdar pa ne ostane za vedno. Pri enostranskem gnojenju se škodljivi učinki tega gnojenja tudi kmalu pokažejo.

Drugače je séveda z gnojenjem s hlevskim gnojem. Če z njim zemljo pravilno gnojimo in apnimo, lahko dosežemo trajno rodovitnost hmeljišča, celo učinek umetnih gnojil ostane vedno na prvotni višini. Značilno je še to, da umetna gnojila učinkujejo tem bolj, čim bolj je bilo hmeljišče že od začetka rodovito. To se pravi, čim več hlevskega gnoja ali komposta navozimo v hmeljišče in zemljo z njim res dobro pregnojimo, tem večji in boljši pridelek hmelja bomo dosegli tudi s trošenjem umetnih gnojil.

Če gnojimo hmeljišče izdatno s hlevskim gnojem in dodajamo rastlini še umetna gnojila, povečamo sicer rodovitnost zemlje do neke določene meje, ne moremo pa doseči čez to mejo višjega pridelka, še s tako veliko porabo raznovrstnih umetnih gnojil. S čim večjo množino umetnih gnojil gnojimo, tem prej tudi dosežemo najvišjo točko rodovitnosti hmeljišča. Zato ne trosimo po nepotrebem preveč umetnih gnojil, ker s tem razmetavamo denar po hmeljišču, temveč gnojimo s pravo vrsto in s pravilno količino.

Svoje hmeljišče bomo napravili rodovito le tedaj, če ga bomo dobro obdelali, vsaj vsake štiri leta redno apnili, gnojili izdatno s hlevskim gnojem in trosili v pravem razmerju kalijevega, fosforne in dušična umetna gnojila. Na taki zemlji bomo potem pridelali največjo množino prvovrstnega hmelja, za kakršnega je bilo in bo vedno zanimanje na hmeljskem tržišču, pri prodaji pridelka pa bomo tudi dosegli v svoji hmeljarski zadrugi najboljšo klasifikacijo ter najvišjo ceno za svoje blago.

Informativni sestanki

Glasom sejnega sklepa z dne 6. februarja bodo informativni sestanki:

V torek 12. februarja ob 2. popoldne v Žalcu v Domu ljudske prosvete (v kinu), ob 7. zvečer v Petrovčah v Jelovškovi dvorani,

v sredo 13. februarja ob 2. popoldne v Sv. Pavlu pri Preboldu v Prosvetnem domu (v kinu), ob 7. zvečer v Sv. Petru v gostilni Slavka Cvenka,

v četrtek 14. febr. ob 2. popoldne v Šmartnem ob Paki v gostilni Rogl, ob 7. zvečer na Polzeli v gostilni Cizej.

v petek 15. februarja ob 2. popoldne v Braslovčah v Domu ljudske prosvete, ob 7. zvečer v Gomilskem v Gasilskem domu,

v soboto 16. februarja ob 2. popoldne na Vranskem v Domu ljudske prosvete, ob 7. zvečer v Ojstriški vasi v Gasilskem domu.

Istočasno predava tov. ing. Cizej Dolfe, predsednik Hmeljne komisije za Slovenijo in referent za živinorejo na Kmetijskem ministrstvu o živinorejskih zadrugah.

Sestanki so zelo važni, zato je obvezno, da se jih vsak zaveden hmeljar brezpogojno udeleži!

Odškodnina za hmeljske sadike

V sporazumu s Hmeljno komisijo za Slovenijo pozivamo hmeljarje, da se držijo enotne odškodnine za hmeljske sadike in sicer: če jih prevzemnik sam nabere do največ 1 din, če mu jih pa lastnik sam nareže, pa do največ 2 din za sadiko.

Delitev umetnih gnojil

Umetna gnojila se bodo delila za vse, ki so jih že naročili, pri Hmeljarski zadrugi v Žalcu, v petek 15. februarja in v soboto 16. februarja od 8. do 12. in od 2. do 5. popoldne za vse kraje bivših občin: Vransko, Sv. Jurij ob Taboru, Gomilsko, Braslovče, Šmartno ob Paki, Polzela, Sv. Pavel in Sv. Peter.

V ponedeljek 18. in v torek 19. februarja za bivše občine: Griže, Žalec, Gotovlje in Petrovče.

V sredo 20. in v četrtek 21. februarja pa za hmeljarje, ki jih niso preje naročili.

Kupci superfosfata naj prinesejo vreče s seboj.

Hmeljarji, držite se reda in naj pridejo tisti, ki niso preje naročili, šele 20. in 21. februarja po blago.

Nasveti za gnojenje z umetnimi gnojili

Te dni dobijo hmeljarji prve večje dobave umetnih gnojil, ki jih naj čim prej raztrosijo po hmeljiščih, da jih bo mogla zemlja z zimsko vlago pravočasno vsrkati.

Kalijevih gnojil, žal, ni na razpolago, pač pa je verjetno zemlja z njimi še najbolj založena, oziroma imajo nekateri hmeljarji shranjeno kalijevo sol, zato ostanejo za gnojenje le dušična in fosfatna gnojila.

Nitrofos založi zemljo v primerni meri z dušikom in fosforjem, medtem ko dovajamo zemlji s superfosfatom enostransko fosfor in bo treba tako gnojenje dopolniti v zgodnji spomladi z apnenim dušikom.

Svarimo vse hmeljarje pred vsakim enostranskim gnojenjem, ker se tako gnojenje vedno maščuje tako na količini, kakor zlasti na kakovosti pridelka.

BRASLOVŠKA HRANILNICA IN POSOJILNICA v Braslovčah, r. z. z. n. j.

sprejema hranilne vloge, katere lahko vlagatelj brez vsake ovire zopet dvigne.

Daje posojila in otvarja tekoče račune.

Vrši vse denarne posle.

Uradne ure za stranke so vsako nedeljo in četrtek od 8. do 12. dopoldne.